

ЧИЊЕНИЦЕ О АЗБЕСТУ

Према Међународној агенцији за истраживање рака, азбест је класификован у групу 1 карциногена, што значи да је карциноген по људе. Удисање азбестних влакана изазива хронична обољења плућа, као што су рак плућа, рак плућне марамице и доњег дигестивног тракта, као и азбестозу (озбиљни ожиљци на плућима који изазивају прогресиван губитак даха). Према Светској здравственој организацији, око половине свих смртних случајева услед канцера чији је узрок професионалне природе, изазвано је азбестом.

Где се појављује ризик

До опасности може да дође приликом поправке кочнице или квачила, реновирања или рушења зграда или бродова, или током чишћења након ових активности. Индустрије где долази до највеће изложености су грађевинарство и бродоградња. Запослени који су изложени могу да раде на реновирању кућа, постављању подова или кровова. Друга ризична занимања су: послови на бродоградилшту, запослени у електранама и ватрогасци.

Више о супстанци

Азбест је природно минерално влакно које има широку примену у грађевинским материјалима, зградама, машинама, транспортним возилима и производима широке потрошње (пре него што су откривени опасни утицаји по здравље). Азбест је заједнички назив за природне силикатне минерале са кристалном структуром и влакнастог карактера. Појединачна азбестна влакна нису видљива голим оком и немају мирис.

Азбестна влакна се ослобађају у ваздух током активности које ремете материјале који садрже азбест.

Влакна могу да се удахну и несвесно, па тако могу да остану у плућима или у дигестивном тракту. Европска унија је забранила сваку употребу азбеста као и вађење, производњу и обраду производа од азбеста.

Како симптоми могу да утичу на вас

Током много година, удахнута или прогутана азбестна влакна могу да изазову генетске промене које могу да доведу до рака, прецизније: у случају изложености азбесту до мезотелиома. Стил живота (пушење, хронични стрес, лоше дијететске навике и недовољна физичка активност) могу да утичу на ризик од развоја рака након изложености азбесту. Рани симптоми рака изазваног азбестом могу да буду кратак дах, кашаљ, бол у грудима, проблеми са варењем и мучнина.

Период латентности од изложености до рака изазваног азбестом варира од 15 до 50 година, у зависности од врсте рака и начина живота.

Шта можете да урадите

Спроведите одговарајуће мере за изложеност и строго се држите постојећих правила. Информишите запослене о ризицима и превентивним мерама. Проучите да ли рад може да изазове ослобађање влакана у ваздух.

Најбоље решење је да контролишете изложеност елиминацијом или заменом, на пример пробајте да планирате посао тако да не реметите материјал који садржи азбест. Уколико је то неизбежно, уверите се да обучени запослени употребљавају одговарајућу опрему и технике за рад, како би се изложеност svela на минимум и како би се постигла максимална контрола ефикасности. Уверите се да је у употреби одговарајућа маска и заштитно одело за личну заштиту.

Људи који имају историју излагања азбесту треба да траже редовне здравствене контроле и да воде рачуна о потенцијалним симптомима рака.

Референце : OSHA, EU-OSHA, HSE, IARC